

C A I E T E DE ANTROPOLOGIE ISTORICĂ

Revistă semestrială publicată de Seminarul de Antropologie Istorică
al Facultății de Istorie și Filosofie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca

Anul XII, nr. 1-2 (22-23) Ianuarie–Decembrie 2013
Număr coordonat de Simona NICOARĂ

Sumar

Introducere.....5

Pro patria mori. PATRIOTISM, POLITICĂ ȘI CULTURĂ ÎN SEC. XIX-XX

Simona NICOARĂ

Metamorfozele istorice ale concepțiilor despre patrie și patriotism19

Les métamorphoses historiques des concepts sur la patrie et le patriotism

Tudor NEAMȚU

Între patriotismul dinastic și identitatea națională: poziționări ideologice ale românilor transilvăneni în timpul mobilizărilor Primului Război Mondial.....58

*Transylvanian romanians placed between dynastic and national loyalties:
the ideological positionings during the first world war mobilizations*

Otilia BADEA (căs. Constantiniu)

Rolul educațional al muzicii, în cadrul manifestărilor culturale ale asociațiilor transilvănenene, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și primele decenii ale secolului al XX-lea72

The educational role of music in the cultural manifestations of the Transylvanian associations between the second half of 19th century and the first half of the 20th

Robert HART

Petru Bran (1821-1877), un preot în slujba culturii naționale din Sătmar.....88

Petru Bran (1821-1877) a priest dedicated for serving the national culture in Sătmar

Claudia Magda BARABAS

- Alexandru Lupeanu-Melin 1887-1937): un mentor al culturii naționale95
Alexandru Lupeanu-Melin (1887-1937): a mentor of national culture

Gheorghe NEGUSTOR

- Armata: „spiritul națiunii”. Patriotism, educație națională
și experiența Marelui Război în societatea românească.....110
*The Army: „the Spirit of the Nation”. Patriotism, National Education
and the Experience of the Great War in the Romanian Society*

Marcela SĂLĂGEAN

- Gheorghe Tătărescu: un liberal în guvernul dr. Petru Groza.....130
Gheorghe Tataresco: un liberal dans le gouvernement dr. Petru Groza

Mihai Teodor NICOARĂ

- Prof. George Em. Marica și definirea sociologică a Patriei.....138
Le professeur George Em. Marica et la définition sociologique de la Patrie

Alexandru PĂCURAR

- Formarea conștiinței naționale în viziunea lui George Vâlsan, promotorul direcțiilor
programatice ale unei educații naționale prin geografie146
*The formation of national conscience in the vision of George Vâlsan,
the promoter of programmatic directions of the national education by geography*

OPINII DIN TRCUT / VISIONS FROM THE PAST**M.S. Regina Maria a României**

- Odă României171

George Em. MARICA

- Despre patrie (fragment).....176

CERCETĂRI ÎN CURS / ONGOING RESEARCH**Cristian LUPU**

- Starea școlilor românești confesionale din Transilvania în perioada 1860-1918.....205
The condition of romanian religious schools in Transylvania between 1960-1918

Adrian-Valentin MORARU

- Începuturile spiritului critic în cultura română.....218
The beginnings of critical spirit in Romanian culture

Simona SPIRIDON

Ipostaze sonore pe scenele filarmonicilor
de pe teritoriul Transilvaniei între secolele XIX-XX233

*Hypostases sonores sur les scènes des philharmoniques
de la Transylvanie entre le XIXe et le XXe siècle*

Horatiu Dan VESCAN

Aspecte ale activității Despărțămintelor Astrei
din Maramureșul Iсторic în perioada dintre cele două războaie mondiale243
The activities of Astra's subdivisions in inter-war historical Maramureş

PERSPECTIVE INTERDISCIPLINARE / INTERDISCIPLINARY PERSPECTIVES**Elena PRUS**

Jocul de roluri în societatea urbană franceză de la sfârșitul secolului al XIX-lea261
Jeux de rôles dans la société urbaine française de la fin du XIXe siècle

Ludmila D. COJOCARU

Castitatea miresei și autoritatea tradiției în obiceiurile nupțiale românești
din Basarabia la finele sec. al XIX-lea – mijlocul sec. al XX-lea274
*Bride's Chastity and Tradition's Authority in the Romanian Nuptial Customs
in Bessarabia at the end of 19th – the middle of the 20th centuries*

Bărbulescu CONSTANTIN

„Majoritatea locuiesc în condițiuni mai rele ca Zulușii” sau discursul
medical despre igiena locuinței și a gospodăriei țărănești în România
la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea305
*“Most Live under Worst Conditions than Those of the Zulu” or the Medical
Discourse upon the Hygiene of the Dwelling and Household in Romania
at the End of 19th Century and the Beginning of the 20th Century*

Clara FULEA

Incursiune în istoricul *ex-libris*-ului: demers comparatist325
Incursion dans l'histoire de l'ex-libris: la démarche du comparatiste

Cornel Andrei CRIȘAN

Islamofobia în Europa Contemporană. Studiu de caz – Franța341
Islamophobia in Contemporary Europe. Case Study – France

RECENZII / REVIEWS

Andrei Oișteanu, <i>Imaginea evreului în cultura română.</i>	
<i>Studiu de imagologie în context est-central-european</i> [Alexandrina Mircea]	369
Bill Bryson, <i>Acasă. O istorie a vieții private</i> [Cristian Lupu]	375
Lucian Boia, <i>De ce este România altfel?</i> [Adrian Morar].....	378
Lucian Boia, <i>Primul Război Mondial.</i>	
<i>Controverse, paradoxuri, reinterpretări</i> [Tudor Neamțu].....	382
Marcela Sălăgean, <i>Introducere în istoria contemporană a României</i>	
[Mihai Teodor Nicoară]	386
Ioan-Aurel Pop, <i>Transilvania Medievală</i> [Ana Maria Mate].....	388
Mircea Popa, <i>Ferestrele Clujului: exerciții de memorie culturală</i> [Clara Fulea].....	393
Ancuța Lăcrămioara Chiș, Ucu Bodiceanu, <i>Clujul interbelic în imagini și reclame</i>	
[Clara Fulea]	395
Maria Berényi, <i>Personalități marcante în istoria și cultura românilor din Ungaria (Secoulul XIX)</i> [Tudor Neamțu].....	397
Moritz Csáky, <i>Ideologia operetei și modernitatea vieneză.</i>	
<i>Un eseu de istorie culturală</i> [Otilia Badea].....	400
Clifford Geertz, <i>Interpretarea culturilor. Eseuri alese</i> [Silviu-Larion Nicoară]	
[Silviu-Larion Nicoară]	403